

30 års krig i Guds navn (2), 1989-2009

Tema: Det arabiske forår
Fag: Samfundsfag, historie, religion
Målgruppe: Lærere på gymnasiale uddannelser

DR2, 30.01.2013, 53 min.

Berlinmuren falder i 1989, men Den Kolde Krigs ophør fører ikke til verdensfred. Mellemøsten er en krudttønde af religiøse konflikter, og Vesten er afhængig af områdets oliereserver. Da Kuwait ikke vil eftergive Saddam Hussein den gæld, som krigen mod Iran har påført Irak, invaderer han i 1991 Kuwait. Saddam har misforstået USA's signaler, for en vestlig koalition sættes snart ind mod Saddam for at sikre Vestens olieinteresser. Interventionen og vestlig tilstedeværelse i arabiske lande opfattes imidlertid som en ydmygelse af muslimsk religion og kultur, og det styrker bl.a. Al-Qaeda. Israel opfattes af de fleste muslimer som det mest blivende og symbolske eksempel i regionen på Vestens undertrykkelse af Mellemøstens muslimer. Navnlig Israels behandling af palæstinenserne får mange muslimske ledere til at opfordre masserne til væbnet kamp mod Israel og jøder generelt, selv om deres opråb reelt dækker over helt forskellige politiske interesser. Al-Qaeda og Osama bin Laden er inspireret af mujahedinernes sejr over supermagten Sovjet i Afghanistan, og netværket går i guerillakrig med USA og Vesten, der kalder det "terror". Den vestlige koalitions krig i Irak i 2003 ender kun tilsyneladende med en sejr, for det lykkes ikke at skabe et stabilt demokrati i landet og regionen, der stadig er en krudttønde.

Billedet er fra tv-udsendelsen.

Faglig relevans/kompetenceområder

Historie, stx:

1914-1989: Kampen om det gode samfund

- ideologernes kamp
- afkolonisering
- Murens fald.

1989-i dag: Det globale samfund

- Nye grænser og konflikter.

Samfundsfag A, stx:

Økonomi

- makroøkonomiske sammenhænge, multiplikatorvirkning, målkonflikter og styring nationalt, regionalt og globalt.

International politik

- aktører, magt, sikkerhed, konflikter og integration i Europa og internationalt
- globalisering og samfundsudvikling

Politik

- magt- og demokratiopfattelser nationalt, regionalt og globalt, herunder betydningen af retssystemet

Religion, stx

- fortolke og vurdere religiøse synspunkter og problemstillinger såvel ud fra en religiøs selvforståelse som ud fra sekulære, herunder religionskritiske, synsvinkler
- formulere sig om væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og moderne samfund i en global kontekst

Ideer til undervisningen

Tv-udsendelsen er anden halvdel af en dokumentarfilm, der stiller skarpt på de konflikter og krige, der har hærget Mellemøsten de sidste 35 år. Denne udsendelse fokuserer i høj grad på de bagvedliggende årsager til førnævnte krige og konflikter, og især på religionens betydning. En religionshistoriker påpeger, hvor anvendelig religionen er - i propagandamæssigt øjemed og som drivkraft - når man har "reduceret den (religionen, CS) til et bud, en lov, noget absolut." Når religionens historik er fjernet er muligheden for tolkning og kritisk stillingtagen også fjernet.

Udsendelsen viser også, hvordan den vestlige verden (her: USA og Vest-europa) ved deres støtte til skiftende parter, alt efter hvad der i situationen har syntes opportunt, har medvirket til de fatale konflikter Verden har været og er vidne til. En anden udvikling afspejles i illustrationen ovenfor, nemlig et splittet verdensbillede væsentligt anderledes end det splittede verdensbillede, man så under den kolde krig. Nu er det ikke længere en splittelse mellem Øst og Vest, snarere en splittelse mellem Syd og Nord.

Udsendelsen afsluttes med at pege frem mod den nye politiske situation i området, en række oprør i Nord-afrika og Mellemøsten der hurtigt blev benævnt **Det arabiske forår**.

Der bliver arbejdet stringent med de historiske begivenheder, og alle konklusioner søges underbygget af interviews med centralt placerede personer samt analytikere.

Udsendelserne vil kunne indgå i og supplere flere forløb i **historie**, eks. forløb der har nyere Mellemøsten-historie som arbejdsfelt, både set lokalt, men også set i et større globalt perspektiv, ikke mindst et kold-krigsperspektiv. Men især forløb, hvor man søger årsager til hændelser, mere end redegørelser for hændelsesforløb.

Ligeledes vil udsendelserne kunne indgå i forløb i **samfundsfag** såvel med en verdensøkonomisk vinkling som en politisk vinkling. Og i den sammenhæng giver udsendelserne stof til eftertanke angående det store spørgsmål: Styrer økonomien politikken eller omvendt?

Og endelig vil udsendelsen kunne indgå i forløb i **religion**, jf. udlægningen og betydningen af kristendommen, jødedommen og islam i de sidste 35 års konflikter i Mellemøsten.

Denne udsendelse indgår i materialesættet "Det arabiske forår".